

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Managementsamenvatting	3
1. Inleiding	6
1.1 Achtergrond en vraagstelling	6
1.2 Aanpak	7
1.3. Leeswijzer	9
2. Omgevingswet	10
2.2. Doelen van de Omgevingswet	10
2.3. Kerninstrumenten van de Omgevingswet.....	10
2.4 Streefbeeld en veranderbehoefte	11
3. Resultaten per doelgroep	13
3.1 Gemeenten.....	13
3.1.1. Organisatie.....	13
3.1.2. Werkprocessen	15
3.1.3. Medewerkers	17
3.1.4 Informatie en ICT.....	17
3.1.5. Voorbereiding Omgevingswet en Planning	20
3.2. Omgevingsdiensten	22
3.2.1. Organisatie.....	22
3.2.2. Werkprocessen	24
3.2.3. Medewerkers	24
3.2.4. Informatie en ICT.....	25
3.2.5. Voorbereiding Omgevingswet en Planning	26
3.3. Waterschappen	27
3.3.1. Organisatie.....	27
3.3.2. Werkprocessen	27
3.3.3. Medewerkers	28
3.3.4. Informatie en ICT.....	29
3.3.5. Voorbereiding Omgevingswet en Planning	29
3.4. Provincies.....	30
3.4.1. Organisatie.....	30
3.4.2. Werkprocessen	31
3.4.3. Medewerkers	31
3.4.4. Informatie en ICT.....	32
3.4.5. Voorbereiding Omgevingswet en planning	32

3.5. Rijk.....	33
3.5.1 Organisatie.....	33
3.5.2. Werkprocessen	33
3.5.3. Medewerkers	34
3.5.4. Informatie en ICT.....	35
3.5.5. Voorbereiding Omgevingswet en Planning	35
3.6. Bedrijfsleven.....	36
4. Resultaten per thema	38
4.1. Organisatie	38
4.2. Werkprocessen.....	38
4.3. Medewerkers	39
4.4. ICT en informatie	40
4.5. Voorbereiding Omgevingswet en planning	41
5. Conclusies en aanbevelingen	42
5.1. Conclusies	42
5.2. Aanbevelingen	43

Bijlage 1: Streefbeelden

Bijlage 2: Basisvragenlijst

Bijlage 3: Projectgroep en betrokkenen

Managementsamenvatting

Het bewustzijn van de veranderingen die gepaard gaan met de invoering van de Omgevingswet groeit. Dit is een belangrijke bevinding uit de actualisatie van de verkenning naar impact van de Omgevingswet en een belangrijke verandering ten opzichte van de analyse die eind 2013 is uitgevoerd. Toen bleken veel organisaties nog onbekend te zijn met de veranderingen in wet- en regelgeving in het omgevingsdomein. Op deze pagina's is kort samengevat hoe het onderzoek is ingezet, hoe het is aangepakt en wat de belangrijkste resultaten, conclusies en aanbevelingen zijn.

Aanleiding en doel

De Omgevingswet is onderdeel van de stelselherziening van het omgevingsrecht, één van de beleidsambities van het huidige Kabinet. De Omgevingswet betekent naar verwachting een ingrijpende verandering voor ambtenaren, bestuurders, burgers en ondernemers. In opdracht van de programmadirectie Eenvoudig Beter (Ministerie IenM) hebben Rijkswaterstaat, VNG/KING en Royal Haskoning/DHV onderzocht hoe de impact van de Omgevingswet op dit moment door betrokken organisaties wordt ervaren.

Het doel van het onderzoek is:

- Inzicht krijgen in de effecten van Omgevingswet en de onderliggende AMvB's op organisatie, werkprocessen, medewerkers, informatie/ICT en planning bij Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten en bedrijfsleven.
- Bewustwording van de veranderopgave bij deze doelgroepen te vergroten.
- Input krijgen voor de het programma Invoering en Digitaal Stelsel Omgevingswet.
- Uit de praktijk input krijgen voor de opstellers van wet- en regelgeving.

Aanpak

Samen met betrokkenen bij de Omgevingswet is bepaald wat naar verwachting de belangrijkste veranderingen zullen zijn in de uitvoeringspraktijk. Door interviews, groepsgesprekken, verdiepende workshops, besprekingen in klankbordgroepen en toetsende gesprekken met experts zijn zo breed mogelijk organisaties uit de doelgroepen betrokken. Op alle niveaus: bestuurders, managers en uitvoerenden.

Verantwoording

In de tweede verkenning van de impact is uitgegaan van de Tweede Kamer versie van de Omgevingswet, die inmiddels door de Tweede Kamer is aangenomen en de 1 april 2015 versie van de vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's). Om een goede basis voor het onderzoek te krijgen, zijn Wet en AMvB's vertaald naar streefbeelden, waarin kort en krachtig de belangrijkste veranderingen zijn samengevat.

Bij het onderzoek zijn 50 gemeenten, 11 provincies, 11 omgevingsdiensten, 11 waterschappen, 7 rijkspartijen en 10 brancheverenigingen betrokken.

Het geschetste beeld van de impact, is breed gedragen en voldoende representatief, maar het blijft een momentopname, met een beperkte houdbaarheidsdatum.

Bevindingen per thema

Het rapport bevat een uitwerking meer in detail, maar de bevindingen kunnen op hoofdlijnen en per thema als volgt worden samengevat.

Organisatie

De overheden ervaren een grote dynamiek in hun omgeving. De Omgevingswet vergroot die dynamiek. De gevolgen zijn niet voor alle overheden gemakkelijk op te vangen. Grote veranderingen in de structuur van organisaties als direct gevolg van de Omgevingswet worden echter niet verwacht. De belangrijkste uitdaging van de Omgevingswet is het integraal werken dit vergt vooral een cultuurverandering. Onduidelijk is nog wat in de organisatie de consequenties zijn van meer bestuurlijke afwegingsruimte.